

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 19.11.1999
COM(1999) 596 τελικό

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**Προσωρινή έκθεση με βάση το
άρθρο 6 (3α) της οδηγίας 94/62/ΕΚ
για τις συσκευασίες και τα απόβλητα συσκευασιών**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

I.	Εισαγωγή	3
II.	Ποσοτικοί στόχοι των κρατών μελών για την ανακύκλωση και την ανάκτηση	7
III.	Επιτευχθέντες στόχοι από τα κράτη μέλη για την ανάκτηση, την ανακύκλωση και την επαναχρησιμοποίηση.....	14
IV.	Αξιολόγηση των συγκεντρωθέντων στοιχείων	21

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το νομικά πλαίσιο

Στο άρθρο 6 (3α) της οδηγίας του Συμβουλίου 94/62/EK¹ για τις συσκευασίες και τα απόβλητα συσκευασιών αναφέρεται ότι: *το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, βάσει ενδιάμεσης έκθεσης της Επιτροπής, και τέσσερα χρόνια από την ημερομηνία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 (α) εξετάζουν, βάσει της τελικής έκθεσης, τις πρακτικές εμπειρίες των κρατών μελών κατά την επιδίωξη των ποσοτικών στόχων και των στόχων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 (α) και (β) και παράγραφο 2 καθώς και από τα πορίσματα της επιστημονικής έρευνας και των τεχνικών αξιολόγησης, όπως π.χ. οι οικολογικοί απολογισμοί.*

Στο άρθρο 6.1 (α) καθορίζεται στόχος ανάκτησης ύψους 50% έως 65% που πρέπει να επιτευχθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2001. Η ανάκτηση περιλαμβάνει τόσο υλικά ανακύκλωσης (περιλαμβάνεται και η παραγωγή φυσικού λιπάσματος) όσο και η καύση με ανάκτηση ενέργειας. Στο άρθρο 6.1 (β) καθορίζεται ειδικός στόχος ύψους 25% έως 45% για την ανακύκλωση των υλικών με 15% τουλάχιστον ανά υλικό συσκευασίας, στόχος που πρέπει να επιτευχθεί στο ίδιο χρονικό διάστημα.

Στο άρθρο 6.2 αναφέρεται ότι πρέπει να ενθαρρυνθεί η χρήση υλικών που λαμβάνονται από ανακυκλωμένα απόβλητα συσκευασιών, για την παραγωγή συσκευασιών και άλλης φύσεως προϊόντων.

Στο άρθρο 6, παράγραφος 5 της οδηγίας 94/62/EK προβλέπεται ότι: *η Ελλάδα, η Ιρλανδία και η Πορτογαλία λόγω της ειδικής τους κατάστασης, δηλαδή αντίστοιχα του μεγάλου αριθμού μικρών νησιών, της ύπαρξης αγροτικών και ορεινών περιοχών και του σημερινού χαμηλού επιπέδου κατανάλωσης συσκευασιών μπορούν να αποφασίσουν:*

- να επιτύχουν μέχρι τις 30 Ιουνίου 2001 χαμηλότερους στόχους από αυτούς που καθορίζονται στο άρθρο 6.1 αλλά πρέπει να επιτύχουν τουλάχιστο 25% ανάκτησης
- να επιτύχουν τους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 6.1, αλλά σε επιπλέον προθεσμία όχι ανώτερη των τεσσάρων ετών (πράγμα που σημαίνει μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2005).

Οι παρεκκλίσεις για την Ελλάδα, την Ιρλανδία και την Πορτογαλία περιορίζονται στους στόχους των παραγράφων (α) και (β) του άρθρου 6(1).

Η αναθεώρηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, που αναφέρεται στο άρθρο 6, παράγραφος 3 α, πρέπει να πραγματοποιηθεί με βάση:

- μια προσωρινή έκθεση της Επιτροπής και,
- μέχρι τις 30 Ιουνίου 2005, μια τελική έκθεση.

Δεν αναφέρεται ειδική ημερομηνία για την Επιτροπή σε ό,τι αφορά την εκπόνηση της προσωρινής έκθεσης.

Τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν ή πρόκειται να εφαρμόσουν προγράμματα με στόχους πέραν αυτών του άρθρου 6.1 (α) και (β) και που προβλέπουν για τον λόγο αυτό τις ενδεδειγμένες δυνατότητες ανακύκλωσης και ανάκτησης, μπορούν να συνεχίσουν να επιδιώκουν τους

¹ ΕΕ αριθ. L 365, 31.12.1994, σ.10.

στόχους αυτούς για να φθάσουν σε υψηλά επίπεδα περιβαλλοντικής προστασίας, με την προϋπόθεση ότι έτσι δεν προκαλούν στρεβλώσεις της εσωτερικής αγοράς και δεν παρακωλύουν τη συμμόρφωση άλλων κρατών μελών με την οδηγία, σύμφωνα με το άρθρο 6.6. Η Αυστρία, το Βέλγιο και η Ολλανδία έχουν εφαρμόσει το μέτρο αυτό, η δε Επιτροπή επιβεβαίωσε τα μέτρα που της κοινοποίησε η Αυστρία² και το Βέλγιο³.

Στο άρθρο 12 της οδηγίας 94/62/EK ζητείται η ίδρυση τράπεζας δεδομένων για τον τομέα των συσκευασιών και των αποβλήτων συσκευασιών, με βάση τις προδιαγραφές που ορίζονται στην απόφαση της Επιτροπής 97/138/EK⁴ της 3ης Φεβρουαρίου 1997, στην οποία προσδιορίζονται τα χαρακτηριστικά ενός συστήματος τράπεζας δεδομένων δυνάμει απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 94/62/EK για τις συσκευασίες και τα απόβλητα συσκευασιών, κατά τρόπο ώστε να παρακολουθείται η επίτευξη των στόχων των προβλεπομένων στην οδηγία. Η πρώτη δέσμη στοιχείων που καλύπτουν το ημερολογιακό έτος 1997 επρόκειτο να διαβιβαστεί στην Επιτροπή πριν τις 30 Ιουνίου 1999, θα περιέχει δε δεδομένα σχετικά με τις ποσότητες των υλικών συσκευασίας που τοποθετούνται στην αγορά, που επαναχρησιμοποιούνται (στοιχεία σε εθελούσια βάση), που ανακυκλώνονται, ανακτώνται και απορρίπτονται (επίσης σε εθελούσια βάση). Επιπλέον, τα στοιχεία αυτά προορίζονται επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 7 της απόφασης της Επιτροπής 97/138/EK, να χρησιμοποιηθούν για πληροφοριακούς λόγους και ως βάση για μελλοντική λήψη αποφάσεων σχετικά.

Στο άρθρο 17 της οδηγίας 94/62/EK προσδιορίζεται η υποχρέωση υποβολής εκθέσεων σχετικά με τα μέτρα εφαρμογής της οδηγίας. Σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 91/692/ΕΟΚ⁵ για την τυποποίηση και εξορθολογισμό των εκθέσεων περί της εφαρμογής ορισμένων οδηγιών για το περιβάλλον, θα χρησιμοποιηθεί ένα ερωτηματολόγιο ως βάση για την εκπόνηση εκθέσεων, όπως αποφασίστηκε στις 27 Μαΐου 1997 (απόφαση της Επιτροπής 97/622/EK⁶ σχετικά με τα ερωτηματολόγια για τις εκθέσεις των κρατών μελών σχετικά με την εφαρμογή ορισμένων οδηγιών στον τομέα των αποβλήτων (εφαρμογή της οδηγίας του Συμβουλίου 91/692/ΕΟΚ)).

Σύμφωνα με το εν λόγω ερωτηματολόγιο, τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή περί της εφαρμογής των άρθρων 4 (πρόληψη), 6 (ανάκτηση και ανακύκλωση), 7 (επιστροφή, συλλογή και ανάκτηση), 9 (βασικές απαιτήσεις), 11 (βαρέα μέταλλα), 12 (συστήματα πληροφόρησης), 13 (ενημέρωση χρηστών συσκευασίας), 14 (σχέδια διαχείρισης), 15 (οικονομικά μέσα) και 16 (κοινοποιήσεις).

Αν και η από νομική άποψη υποχρέωση υποβολής εκθέσεων καλύπτει την περίοδο 1998-2000 η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη να παράσχουν, όπου αυτό είναι δυνατό, πληροφορίες περί της εφαρμογής της οδηγίας σε πρωιμότερη φάση. Υποβλήθηκαν εκθέσεις εκ μέρους της Δανίας και της περιφέρειας της Φλάνδρας για το Βέλγιο, οι οποίες και χρησιμοποιήθηκαν κατά την κατάρτιση της παρούσας προσωρινής έκθεσης.

² ΕΕ αριθ. L 14, 19.1.1999, σ. 24.

³ ΕΕ αριθ. L 257, 2.10.1999, σ. 20.

⁴ ΕΕ αριθ. L 52, 22.2.1997, σ. 22

⁵ ΕΕ αριθ. L 377, 31.12.1991, σ. 48

⁶ ΕΕ αριθ. L 256, 19.9.1997, σ. 13

Πεδίο ενδιαφέροντος της προσωρινής έκθεσης, πηγές δεδομένων και διάρθρωση

Το πεδίο ενδιαφέροντος της παρούσας έκθεσης αναφέρεται στην ανάγκη να δοθούν στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο οι ενδεδειγμένες πληροφορίες ώστε να μπορέσουν να εξετάσουν την κτηθείσα πρακτική εμπειρία στα κράτη μέλη αλλά και τα ευρήματα της επιστημονικής έρευνας και των διαφόρων τεχνικών αξιολόγησης, όπως οι οικο-απολογισμοί. Όπως σήμερα δεν υπάρχουν διαθέσιμα πληροφοριακά στοιχεία για τα τελευταία αυτά θέματα, η προσωρινή έκθεση επικεντρώνεται κυρίως στην «κτηθείσα πρακτική εμπειρία κατά την επιδίωξη των στόχων».

Γενικότερα, πρόκειται για ευρύ θέμα, αφού μπορεί κανείς να περιλάβει σ' αυτό τόσο τους ποσοτικούς στόχους που έχουν θέσει τα κράτη μέλη όσο και τις οργανωτικές, νομοθετικές και διοικητικές υποδομές που δημιουργήθηκαν για την επίτευξη των στόχων αυτών.

Δεν υπάρχουν ακόμη διαθέσιμα πλήρη στοιχεία από όλα τα κράτη μέλη σε ό,τι αφορά την κτηθείσα πρακτική εμπειρία, ειδικότερα σε ό,τι αφορά τις υποδομές που δημιουργήθηκαν σχετικά. Θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι σημειώθηκε γενικότερα κάποια καθυστέρηση αναφορικά με την προσαρμογή της οδηγίας στις εθνικές νομοθεσίες, επομένως δεν είναι πάντα εύκολο να διατυπωθούν ορισμένα συμπεράσματα σχετικά με την κτηθείσα εμπειρία. Η καθυστέρηση κατά την προσαρμογή της οδηγίας αφορά κυρίως το περίπλοκο των προς ρύθμιση ζητημάτων, ειδικότερα σε ό,τι αφορά τα διάφορα αντικρουόμενα συμφέροντα των εμπλεκόμενων παραγόντων, γεγονός που δυσχέραινε σημαντικά τους τεχνικούς νομοθέτες για τη θέσπιση των μέτρων προσαρμογής της οδηγίας στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα από την ίδια την οδηγία.

Στοιχεία σχετικά με τους τεθέντες από τα κράτη μέλη στόχους αλλά και επίσης από τα ποσοστά ανακύκλωσης και ανάκτησης που επιτεύχθηκαν μέχρι τώρα υπάρχουν διαθέσιμα. Γι' αυτό η παρούσα προσωρινή έκθεση επικεντρώνεται κυρίως σε υπάρχουσες πληροφορίες και που αναφέρονται στα άρθρα 6.1 (α) και 6.1 (β) της οδηγίας 94/62/EK. Ωστόσο, έχουν δοθεί πρόσθετα χρήσιμα στοιχεία, για παράδειγμα σε ό,τι αφορά την επαναχρησιμοποίηση συσκευασιών καθώς και σε ό,τι αφορά τις μέχρι τώρα εφαρμογές του άρθρου 6 (6) για τη δυνατότητα υπέρβασης των στόχων που προβλέπονται στα άρθρα 6(1)(α) και 6(1)(β).

Κατά την αξιοποίηση των διαθέσιμων στοιχείων, η Επιτροπή βασίστηκε τόσο σε στοιχεία που επίσημα της διαβίβασαν ορισμένα κράτη μέλη αλλά και σε άλλες πηγές όπως στοιχεία δημοσιευθέντα από οικονομικούς κύκλους, από μελέτες που πραγματοποιήθηκαν για βιομηχανικές ενώσεις, αλλά και στοιχεία που παρουσιάστηκαν σε συνέδρια αφιερωμένα στην οδηγία 94/62/EK. Η Επιτροπή αξιοποίησε ειδικότερα τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν στις μελέτες «Eco-balances for policy-making in the domain of packaging and packaging waste» (RDC and Coopers and Lybrand, May 1997) και «Management systems for packaging waste» (Pricewaterhouse Coopers, 1998, της ERRA).

Τα νούμερα που παρουσιάζονται στην παρούσα έκθεση είναι τα πιο πρόσφατα που μπόρεσε να αποκτήσει η Επιτροπή. Ορισμένες στατιστικές σχετικά με την ανακύκλωση μπορεί να υποβαθμίζονται κατά κάποιο τρόπο από το γεγονός ότι τα νούμερα ορισμένων χωρών έχουν υπολογισθεί σε σχέση με την «επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση» ως μιας ενιαίας έννοιας. Όμως, η γενικότερη εικόνα που προκύπτει από τα διαθέσιμα στοιχεία πιστεύεται ότι αποτελεί σωστή παράσταση της πραγματικότητας. Η εικόνα αυτή δίνει κιόλας μερικές σαφείς ενδείξεις, ειδικότερα σε ό,τι αφορά τη σκοπιμότητα των τεθέντων στόχων για την πρώτη πενταετή φάση (1996-2001). Οι πληροφορίες αυτές κρίνεται ότι μπορεί να είναι χρήσιμες σε ό,τι αφορά την υποχρέωση που προβλέπεται στο άρθρο 6 (1) (γ), αναφορικά με την ουσιαστική αύξηση των εν λόγω στόχων.

Είναι χρήσιμο να σημειωθεί ότι ορισμένα νούμερα που περιέχονται στην παρούσα έκθεση βασίζονται εν μέρει σε έγγραφα εργασίας για τα οποία ζητήθηκε η γνώμη των κρατών μελών, μέσω της επιτροπής του άρθρου 21 της οδηγίας 94/62/EK, για τα οποία τους δόθηκε η δυνατότητα να σχολιάσουν, ώστε να διορθωθούν σφάλματα και να συμπληρωθούν ενδεχομένως παραλείψεις σε αυτά. Δεδομένου ότι τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη δεν αντέδρασαν, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα παρουσιαζόμενα στην έκθεση αυτή στοιχεία πρέπει να είναι ρεαλιστικά και χρήσιμα για την προσωρινή αυτή έκθεση.

Σε ό,τι αφορά την τελική έκθεση που αναφέρεται στο άρθρο 6.3 (α) της οδηγίας 94/62/EK που πρέπει να εκπονηθεί μέχρι το 2005, ας σημειωθεί εδώ ότι εκείνη τη στιγμή θα ληφθούν υπόψη μόνο επίσημα στοιχεία τα οποία πληρούν τις εγκεκριμένες απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων.

II. ΠΟΣΟΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΑΠΟΒΑΗΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ

Τα κράτη μέλη έχουν δικαίωμα να καθορίζουν δικά τους, ειδικά, πιο λεπτομερή μέτρα, στόχους και χρονικά όρια φτάνει να βρίσκονται σε συμφωνία με την οδηγία. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο οι στόχοι που παρουσιάζονται παρακάτω διαφέρουν πάρα πολύ από χώρα σε χώρα.

Στην Αυστρία οι οικονομικοί κύκλοι (κατασκευαστές, εισαγωγείς, εμφιαλωτές και δίκτυα διανομής) που παίρνουν μέρος στο σύστημα συλλογής και ανακύκλωσης σύστημα που έχει συμφωνηθεί με τις δημόσιες αρχές, πρέπει να επιτύχουν ποσοστό ανακύκλωσης 25%, με ένα μίνιμουμ 15% για κάθε υλικό συσκευασίας. Τα όρια αυτά πρέπει να επιτευχθούν, με την εκκίνηση του 1997, σε κάθε ημερολογιακό έτος. Επιχειρηματίες που δεν μετέχουν σε κάποιο αναγνωρισμένο σύστημα πρέπει να επιτύχουν, κάθε ημερολογιακό έτος, τους εξής στόχους ανακύκλωσης (κατά βάρος):

Χαρτί, χαρτόνι, διογκωμένο χαρτόνι	90%
Γυαλί	93%
Κεραμικά	95%
Μέταλλα	95%
Πλαστικά	40%
Σύνθετες συσκευασίες ποτών	40%
Άλλες σύνθετες συσκευασίες	15%

Κάθε επιχειρηματίας υποχρεούται πρέπει να συλλέγει ή να παίρνει πίσω το 90% του υλικού συσκευασίας που έθεσε στην αγορά. Αν στην πραγματικότητα αυτός συλλέγει ή παίρνει πίσω λιγότερο από το 90% αλλά περισσότερο από το 50% του υλικού συσκευασίας που έθεσε στην αγορά, υποχρεούται να συμμετάσχει, για να καλύψει τη διαφορά μέχρι το 90%, σε κάποιο αναγνωρισμένο σύστημα συλλογής και ανακύκλωσης και να συμμορφωθεί με τους αντίστοιχους στόχους. Αν συλλέγει ή παίρνει πίσω λιγότερο από το 50% των υλικών συσκευασίας που έβαλε στην αγορά, υποχρεούται να συμμετάσχει, για να καλύψει τη διαφορά μέχρι το 100%, σε κάποιο λειτουργούν σύστημα συλλογής και ανακύκλωσης και να συμμορφωθεί με τους αντίστοιχους στόχους ανακύκλωσης.

Τα εξής ποσοστά συσκευασιών από ποτά, σε σχέση προς τον διατεθέντα στην εσωτερική αγορά όγκο εμφιαλωθέντων, πρέπει να επιτευχθούν με επανεμφιάλωση, περιβαλλοντικά υγιή ανακύκλωση και ανάκτηση ενέργειας:

	1993	1994	1997	2000
Μεταλλικό νερό, επιτραπέζιο νερό, σόδες	90	92	92	96
Μπύρα	90	91	92	94
Αναψυκτικά χωρίς αλκοόλ (όπως λεμονάδες), περιλαμβανομένων και των χωρίς αλκοόλ ποτών με λυκίσκο και βύνη	80	80	80	83
Χυμοί φρούτων, ποτά χυμών φρούτων, νέκταρ	40	45	60	80
Γάλα και υγρά προϊόντα γάλακτος	25	40	60	80
Κρασιά	60	65	80	80
Ποτά και οиноπνεύματα τύπου σαμπάνιας	60	65	70	80

Επιπλέον, μόνο τα παρακάτω κατάλοιπα άλλων αποβλήτων συσκευασιών (απόβλητα συσκευασιών πλην συσκευασιών για ποτά) μπορούν να τύχουν επεξεργασίας σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων, όταν οι εν λόγω εγκαταστάσεις δεν εκτελούν ανακύκλωση υλικών ή θερμική ανάκτηση (χωματερές, καύση χωρίς ανάκτηση ενέργειας).

Έτος	1994	1998	2001
Γυαλί	70,000 t	54,000 t	38,000 t
Πλαστικά	160,000 t	90,000 t	60,000 t
Χαρτί, χαρτόνι, διογκωμένο χαρτόνι	209,000 t	140,000 t	99,000 t
Μέταλλα	55,000 t	36,000 t	17,000 t
Σύνθετα υλικά	81,000 t	50,000 t	30,000 t

Όλοι αυτοί οι στόχοι συνδυαζόμενοι, έφεραν την Αυστρία στο σημείο να έχει ξεπεράσει τον ανώτερο στόχο ανακύκλωσης που ορίζονταν με την οδηγία 94/62/EK. Η Αυστρία αξιοποίησε επομένως το άρθρο 6(6) της οδηγίας αυτής. Στις 22 Δεκεμβρίου 1998 θεσπίστηκε μια απόφαση της Επιτροπής (1999/42/EK) με την οποία επιβεβαιώνονταν τα μέτρα που κοινοποίησε η Αυστρία, δυνάμει του εν λόγω άρθρου.

Το Βέλγιο, έθεσε τους παρακάτω στόχους με βάση μια διαπεριφερειακή συμφωνία συνεργασίας. Στη χώρα αυτή, το ομοσπονδιακό κράτος είναι αρμόδιο μόνο για την προσαρμογή της οδηγίας 94/62/EK σε ό,τι αφορά θέματα αναφερόμενα σε προϊόντα (όπως για παράδειγμα το άρθρο 9 και το παράρτημα II). Ο καθορισμός στόχων ανάκτησης και ανακύκλωσης για τα υλικά συσκευασίας που περιέχονται στα απόβλητα συσκευασιών, όπως προβλέπονταν στο άρθρο 6 της οδηγίας 94/62/EK, εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα των Περιφερειών. Για να εξασφαλιζόταν ορθολογική και σωστή προσαρμογή και εφαρμογή της οδηγίας 94/62/EK και ειδικότερα το άρθρο της 6, οι τρεις βελγικές Περιφέρειες υπέγραψαν Συμφωνία Συνεργασίας για την πρόληψη δημιουργίας και τη διαχείριση αποβλήτων συσκευασιών. Η εν λόγω συμφωνία αποτελεί νομικά δεσμευτική πράξη και συνιστά μέτρο προσαρμογής σε ό,τι αφορά το άρθρο 6 της οδηγίας 94/62/EK.

Έτος	1996	1997	1998	1999
Ανακύκλωση	35%	40%	45%	50%
Ανάκτηση	50%	60%	70%	80%

Μέχρι την 1η Ιανουαρίου 1998 τα επίπεδα ανακύκλωσης κάθε υλικού έπρεπε να φτάσουν το 15%. Τα μέτρα που προβλέπουν στόχους υπερβαίνοντες τους στόχους της οδηγίας 94/62/EK κοινοποιήθηκαν από το Βέλγιο στις 13 Ιουλίου 1996, σε συμφωνία με το άρθρο 6(6) της οδηγίας.

Στη Δανία, ένα νέο έγγραφο διαβούλευσης σχετικά με τη στρατηγική διαχείρισης αποβλήτων περιλαμβάνει τους εξής στόχους επαναχρησιμοποίησης ή ανακύκλωσης που πρέπει να επιτευχθούν μέχρι το έτος 2001.

Χαρτί και χαρτόνι	55%
Γυαλί	65%
Πλαστικά	15%

Το εθνικό σχέδιο αποβλήτων “Affald” 21 (1998-2004) αναφέρει ότι 45% των αποβλήτων συσκευασιών αναμένεται ότι θα ανακυκλωθεί μέχρι το έτος 2001, η δε συνολική ανάκτηση αναμένεται να υπερβεί το 80%.

Η Φινλανδία έθεσε στόχους συνδυασμένης επαναχρησιμοποίησης και ανάκτησης ύψους 82%, που πρέπει να επιτευχθούν μέχρι τις 30 Ιουνίου 2001. Ετέθησαν επίσης οι εξής ειδικοί στόχοι ανακύκλωσης και ανάκτηση που πρέπει να επιτευχθούν μέχρι τις 30 Ιουνίου 2001:

	Ανακύκλωση	Ανάκτηση
Χαρτί και χαρτόνι	53%	75%
Γυαλί	48%	
Μέταλλα	25%	
Πλαστικά	15%	45%
ΣΥΝΟΛΟ	42%	61%

Στη Γαλλία, οι στόχοι που επιδεικνύονται στην οδηγία πρέπει να επιτευχθούν μέχρι της 30ης Ιουνίου 2001:

Επιπλέον, η Eco-Emballages⁷ όρισε στόχο ανάκτησης για απόβλητα συσκευασιών των νοικοκυριών ύψους 75% μέχρι το έτος 2003. Κανένα υλικό δεν θα ανακτάται σε ποσοστό μικρότερο του 60%.

Οι στόχοι που έθεσε γενικότερα η **Γερμανία** για την ανακύκλωση και την ανάκτηση που πρέπει να επιτευχθούν μέχρι τις 30 Ιουνίου 2001, έχουν ως εξής: ανάκτηση 65% , ανακύκλωση 45%.

Οι στόχοι για την ανακύκλωση συγκεκριμένων υλικών, που έπρεπε να επιτευχθούν μέχρι τον Ιανουάριο του 1999 έχουν ως εξής:

Γυαλί	75%
Λευκοσίδηρος (τσίγκος)	70%
Αλουμίνιο	60%
Χαρτί/Χαρτόνι	70%
Σύνθετα	60%
Πλαστικά	36% (μηχανική ανακύκλωση)

Ο στόχος ανάκτησης των πλαστικών είναι 60% και ετέθη για την ίδια προθεσμία.

Η Ελλάδα επιδιώκει την επίτευξη των στόχων που προσδιορίζονται στην οδηγία (επιφυλασσόμενη του δικαιώματός της σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 5 της οδηγίας).

Η Ιρλανδία, με την επιφύλαξη του δικαιώματός της δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 5 της οδηγίας, έχει θέσει τους εξής στόχους ανάκτησης που πρέπει να επιτευχθούν μέχρι τις 30 Ιουνίου 2001:

⁷ Eco-Emballages: ένας γαλλικός οργανισμός επιφορτισμένος με το σύστημα συλλογής και ανακύκλωσης συσκευασιών και με τη χρηματοδότησή του στη Γαλλία.

Χαρτί	31%
Γυαλί	45%
Πλαστικά	10%
Αλουμίνιο	25%
Χάλυβας	5%
Μέταλλα	10%
ΣΥΝΟΛΟ	27%

Η ιταλική νομοθεσία για απόβλητα συσκευασιών περιλαμβάνει δέσμη στόχων που ορίζονται από την οδηγία (ανακύκλωση 25-45% με μίνιμουμ 15% ανά υλικό – ανάκτηση 50-65%), που πρέπει να επιτευχθούν μέχρι τον Μάρτιο του 2002. Το γενικό πρόγραμμα για την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων και τη διαχείριση των αποβλήτων συσκευασιών, που εκπονήθηκε στα πλαίσια της νομοθεσίας αυτής, ορίζει για το έτος 2001 στόχο ανάκτησης 49% και ποσοστό ανακύκλωσης 42%. Ωστόσο, οι στόχοι αυτοί δεν φαίνεται να θεωρούνται ως δεσμευτικοί.

Τα εξής ποσοστά ανάκτησης και ανακύκλωσης αναμένεται να επιτευχθούν σε ό,τι αφορά τα εκάστοτε απόβλητα υλικά:

Υλικό	Ανακύκλωση 2001	Ανάκτηση 2001	Ανακύκλωση 2002	Ανάκτηση 2002
Χάλυβας	38%	38%	51%	51%
Αλουμίνιο	35%	35%	51%	51%
Χαρτί	45%	50%	46%	52%
Εύλο	58%	63%	61%	66%
Πλαστικά	17%	37%	21%	50%
Γυαλί	48%	48%	53%	53%
Σύνολο	42%	49%	46%	55%

Το Λουξεμβούργο έθεσε στόχο 45% ανακύκλωσης, με τουλάχιστον 15% για κάθε υλικό και στόχο ανάκτησης 55%. Και οι δύο στόχοι πρέπει να επιτευχθούν μέχρι τις 30 Ιουνίου 2001.

Στην **Ολλανδία**, ο ανώτερος στόχος ανακύκλωσης (45% με τουλάχιστον 15% για κάθε υλικό) και ανάκτησης 65% που ορίζονται στην οδηγία 94/62/EK, έχουν ενσωματωθεί σε κανονισμό και αναμένονταν να επιτευχθούν μέχρι τον Αύγουστο του 1998. Σε ένα «σύμφωνο συσκευασίας» προσδιορίζεται συνολικός στόχος για ανακύκλωση υλικών ύψους 65% που πρέπει να επιτευχθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2001 καθώς επίσης και ειδικοί στόχοι, ως εξής:

Γυαλί	90%
Χαρτί/Χαρτόνι	85%
Μέταλλα	80%
Πλαστικά	27%
Ξύλα	15%

Καθορίστηκε ακόμη στόχος 9% για τη χημική ανακύκλωση πλαστικών. Τελικά, αποσκοπείται ο περιορισμός δημιουργίας αποβλήτων συσκευασιών κατά 10% σε σχέση προς το επίπεδο του 1986.

Η Πορτογαλία αποσκοπεί στην επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην οδηγία (με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων της δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 5 της οδηγίας).

Η Ισπανία έθεσε τον στόχο που προσδιορίζεται στην οδηγία. Επιπλέον, μέχρι τον Απρίλιο του 2000, πρέπει να επιτευχθεί ποσοστό ανακύκλωσης 15%, με ελάχιστο ποσοστό 10% για κάθε υλικό συσκευασίας. Καθορίστηκε ακόμη ένα ποσοστό περιορισμού αποβλήτων συσκευασιών ύψους 10%.

Στη Σουηδία, οι στόχοι που ετέθησαν για την επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση μέχρι την 1η Ιανουαρίου 1997 είχαν ως εξής:

Επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση (αποκλειομένης της βιολογικής επεξεργασίας)

Αλουμίνιο (συσκευασίες χυμών)	90%
Αλουμίνιο (πλην συσκευασιών χυμών)	50%
Χάλυβας	50%
PET (συσκευασίες χυμών)	90%
Πλαστικά (πλην συσκευασιών για χυμούς PET)	30%
Χαρτί/μη διογκωμένο χαρτόνι	30%
Διογκωμένο χαρτόνι	65%
Επιστρεφόμενα γυάλινα μπουκάλια κρασιού και οиноπνευματωδών εμφιαλωμένα στη Σουηδία	90% (επαναχρη- σιμοποίηση)
Επιστρεφόμενα γυάλινα μπουκάλια μπύρας και μη αλκοολούχων ποτών εμφιαλωμένα στη Σουηδία	90% (επαναχρη- σιμοποίηση)
Γυαλί	70%

Μέχρι τις 30 Ιουνίου 2001 πρέπει να επιτευχθούν στη Σουηδία οι εξής στόχοι:

	Ανακύκλωση	Ανάκτηση
Αλουμίνιο (συσκευασίες χυμών)	90%	
Αλουμίνιο (πλην συσκευασιών χυμών)	70%	
Χάλυβας	70%	
PET (συσκευασίες χυμών)	90%	
Πλαστικά (πλην συσκευασιών για χυμούς PET)	30%	70%
Χαρτί/μη διογκωμένο χαρτόνι	40%	70%
Διογκωμένο χαρτόνι	65%	
Γυαλί	70%	
Ξύλο	15%	70%
Άλλα υλικά (% ανά υλικό)	15%	30%

Στο **Ηνωμένο Βασίλειο** έχουν τεθεί οι εξής στόχοι:

Έτος	1999	2000	2001
Ανακύκλωση ανά υλικό	10%	13%	16%
Ανάκτηση	43%	43%	52%

Πίνακας Π.1: Συνοπτικός πίνακας **στόχων** των κρατών μελών για το 2001 [%]

	Ανάκτηση (1)	Ανακύ- κλωση	Ανακύ- κλωση κάθε υλικού	Στόχοι ανακύκλωσης υλικών συσκευασίας					
				Χαρτί και χαρτόνι	Αλουμίνιο	Χάλυβας	Γυαλί	Πλαστικά	Σύνθετα αναψυκτικ ών
Στόχοι της οδηγίας (2)	50-65 (25)	25-45	15	15	15	15	15	15	15
Αυστρία (3) 1997		25	15						
Αυστρία (4) 1997				90	95	95	93	40	40
Βέλγιο (1999)	80	50	15 (1998)						
Δανία				55	15	15	65	15	
Φινλανδία	82 (επανα- χρησιμο- ποίηση και ανάκτηση)			53 (ανάκτηση 75)	25	25	48	15 (ανάκτηση 45)	
Γαλλία	50-65	25-45	15						
Γερμανία	65	45		70	60	70	75	36 (ανάκτηση 60)	60
Ελλάδα	50-65 (2005)	25-45 (2005)	15 (2005)						
Ιρλανδία	50-65 (2005)	25-45 (2005)	15 (2005)	31 (2001)	25 (2001)	5 (2001)	45 (2001)	10 (2001)	
Ιταλία	50-65 (2002)	25-45 (2002)	15 (2002)	45 (ανάκτηση 50)	35	38	48	17 (ανάκτηση 37)	
Λουξεμβούργο	55	45	15						
Ολλανδία	65 (1998)	45 (1998)	15 (1998)	85 (2001)	80 (2001)	80 (2001)	90 (2001)	27 (2001)	
Πορτογαλία	25 (2001) 50 (2005)	25 (2005)	15 (2005)						
Ισπανία	50-65	25-45 (15 by 4/2000)	15 (10 by 4/2000)						
Σουηδία				40 (χαρτί, 70 ανάκτηση) 65 (χαρτόνι)	90 (συσκ. χυμών) 70 (άλλα)	70	70	30 (70 ανάκτηση)	15 (30 ανάκτηση)
Ηνωμένο Βασίλειο	52		16						

(1) Η ανάκτηση περιλαμβάνει ανακύκλωση αλλά όχι και επαναχρησιμοποίηση (εξαιρείται η Φινλανδία η οποία έθεσε κοινό στόχο για ανάκτηση και επαναχρησιμοποίηση)

(2) Η Ελλάδα, η Ιρλανδία και η Πορτογαλία μπορούν να ορίσουν χαμηλότερους στόχους αλλά θα πρέπει να επιτύχουν τουλάχιστον 25% ανάκτησης και τους άλλους στόχους πριν από την 1η Ιανουαρίου 2006.

(3) Επιχειρήσεις που λαμβάνουν μέρος σε αναγνωρισμένο σύστημα

(4) Άλλοι επιχειρηματίες

III. ΣΤΟΧΟΙ ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΝΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΓΙΑ ΑΝΑΚΤΗΣΗ, ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ

Τα δεδομένα που παρουσιάζονται στον πίνακα III.1 συγκεντρώθηκαν από τις εκθέσεις για τις συσκευασίες και τα απόβλητα συσκευασιών σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής 97/138/ΕΚ, για το έτος 1997. Τα δεδομένα που αναφέρονται σε πληθυσμούς έχουν ληφθεί από πηγές της Eurostat.

	Ποσότητα συσκευασιών στην αγορά, σε ktonnes	Ποσότητα σε kg/κατ. ανά έτος	Ποσότητα υλικών συσκευασίας σε %					
			Χαρτί και χαρτόνι	Μέταλλα		Γυαλί	Πλαστικά	Σύνθετα/ξύλο/υφαντουργικά
				Χάλυβες	Άλουμ.			
Αυστρία	1269	159	52	7		20	14	2 / 4 /
Βέλγιο								
Δανία	971	187	48	6		21	19	- / 6 / 0.4
Φινλανδία	418	84	58	8		12	22	
Γαλλία	11069	191	35	6		30	14	- / 15 / -
Γερμανία	13731	168	40	7.5	8.1 0.6	27	11	- / 14 / 0.1
Ελλάδα								
Ιρλανδία								
Ιταλία								
Λουξεμβούργο								
Ολλανδία	2745	178	53	8		17	22	
Πορτογαλία								
Ισπανία								
Σουηδία	923	105	57	8		19	16	
Ηνωμένο Βασίλειο	7755	133	39	10		23	17	/ 10 / 0.2

Πίνακας III.1: Συνοπτικός πίνακας ποσοτήτων συσκευασίας που ετέθησαν στην αγορά ανά υλικό συσκευασίας, από τα κράτη μέλη

Τα στοιχεία που παρουσιάζονται στον πίνακα III.2 συγκεντρώθηκαν σε διαφορετικές χρονικές στιγμές και έτσι με βάση αυτά, μόνο κάποια γενικής φύσεως σύγκριση μπορεί να γίνει σχετικά. Περίπου τα μισά από τα κράτη μέλη έστειλαν τις εκθέσεις τους για τις συσκευασίες και τα απόβλητα συσκευασιών σύμφωνα με το άρθρο 12 της οδηγίας 94/62/EK και την συναφή απόφαση της Επιτροπής 97/138/EK.

Πιο λεπτομερή στοιχεία για τους επιτευχθέντες στόχους ανακύκλωσης και ανάκτησης (περιλαμβανομένων ημερομηνιών και πηγών) δίδονται παρακάτω στους πίνακες III.3, 4 και 5 αναφορικά με αστικά και μη αστικά απόβλητα.

	Ανάκτηση	Ανακύκλωση	Στόχοι ανακύκλωσης για υλικά συσκευασιών					
			Χαρτί και χαρτόνι	Μέταλλα		Γυαλί	Πλαστικά	Σύνθετα/ξύλο/υφαντουργικά
				Χάλυβες	Άλουμ.			
Στόχοι της οδηγίας (1)	50-65 (25)	25-45	15	15		15	15	15 / 15 / 15
Αυστρία	66	61	75	34		77	20	29 / 14 / -
Βέλγιο	70	62				75		
Δανία	83	37	47	4		61	6	- / 0 / 0
Φινλανδία	54	42	57	8		48	10	
Γαλλία	50	35	40	44		41	5	- / 42 / -
Γερμανία	65	63	59	82	82 72	75	45	- / 55 / 0
Ελλάδα	25	25	48	17	35	26	5	
Ιρλανδία	18	18	19	2	20	38	4	
Ιταλία	35	32	37	7	12	36	10	
Λουξεμβούργο		33	27	5		59	2	
Ολλανδία	78	55	65	72	67 15	75	12	
Πορτογαλία	15	3			17	44		
Ισπανία				17	20	37		
Σουηδία	65	58	66	45		76	14	
Ηνωμένο Βασίλειο	34	30	53	26	26 24	25	7	

(1) Η Ελλάδα, η Ιρλανδία και η Πορτογαλία μπορούν να ορίσουν χαμηλότερους στόχους αλλά θα πρέπει να επιτύχουν τουλάχιστον 25% ανάκτησης και τους άλλους στόχους πριν από την 1η Ιανουαρίου 2006.

Πίνακας III.2: Συνοπτικός πίνακας επιτευχθέντων στόχων από τα κράτη μέλη [%]

Πίνακας ΙΙΙ.3: Ανακύκλωση [%]

	ΣΥΝΟΛΟ	Αστικά	Μη αστικά	Έτος
Αυστρία	(61)*	58	40	1997
Βέλγιο	62	61	63	1997/98
Δανία	(37)*			1997
Φινλανδία	(42)*			1997
Γαλλία	(35)*	29		1997
Γερμανία	(63)*	86		1997
Ελλάδα	25			1996
Ιρλανδία	18	6	26	1995
Ιταλία	32			1998
Λουξεμβούργο	33	33		1995/96
Ολλανδία	(55)*	41	61	1997
Πορτογαλία	3			1998
Ισπανία		21		1997
Σουηδία	(58)*			1997
Ηνωμένο Βασίλειο	(30)*	13	37	1997

Πηγή: “Management systems for packaging waste” Pricewaterhouse Coopers 1998 for ERRA;

εκτός:

Ιταλία: Programma generale di prevenzione e gestione dei rifiuti di imballaggio-CONAI – 1999.

και οι εξής σημειωμένες με (*):

A, D, DK, FIN, FR, NL, SW, UK: Εκθέσεις για τη συσκευασία και τα υλικά συσκευασίας σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής 97/138/EK, για το έτος 1997.

Πίνακας III.4: Ανακύκλωση [%]

	ΣΥΝΟΛΟ	Αστικά	Μη αστικά	Έτος
Αυστρία	(66)*	67	40	1997
Βέλγιο	70	77	65	(1997/98)
Δανία	(83)*			1997
Φινλανδία	(54)*			1997
Γαλλία	(50)*	45		1997
Γερμανία	(65)*	92		1997
Ελλάδα	25			(1996)
Ιρλανδία	18	6	26	(1995)
Ιταλία	35			(1998)
Λουξεμβούργο		33		(1995/96)
Ολλανδία	(78)*	71	73	(97)* 1996
Πορτογαλία	15			1998
Ισπανία		31		
Σουηδία	(65)*			1997
Ηνωμένο Βασίλειο	(34)*	23	38	1997

Πηγή: “Management systems for packaging waste” Pricewaterhouse Coopers 1998 for ERRA;

εκτός:

Ιταλία: Programma generale di prevenzione e gestione dei rifiuti di imballaggio-CONAI – 1999

και οι εξής σημειωμένες με (*):

A, D, DK, FIN, FR, NL, SW, UK: Εκθέσεις για τη συσκευασία και τα υλικά συσκευασίας σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής 97/138/EK, για το έτος 1997.

Πίνακας III.5: Ανακύκλωση ανά υλικό [%]

	Σύνολο	Χαρτί/ Χαρτόνι	Μέταλλα			Γυαλί	Πλαστικά
			Χάλυβας	Αλουμίνιο			
Αυστρία	61	75 ^L	34 ^L 50 ^C			77 ^L	20 ^L
Βέλγιο	62					75 ^B	
Δανία	37	47 ^M	4 ^M			61 ^M	6 ^M
Φινλανδία	42	57 ^I	8 ^I 82 ^C			48 ^I	20 ^I
Γαλλία	36	40 ^N	44 ^N			41 ^N	5 ^N
Γερμανία	63	59 ^G	82 ^G	82 ^G	72 ^G	75 ^G	45 ^G
Ελλάδα	25	48 ^D	17 ^D	35 ^C		26 ^B	5 ^D
Ιρλανδία	18	19 ^D	2 ^D	20 ^C		38 ^B	4 ^D
Ιταλία	32	37 ^F	7 ^F	12 ^F		36 ^F	10 ^F
Λουξεμβούργο	33	27 ^A	5 ^A			59 ^A	2 ^A
Ολλανδία	55	65 ^K	72 ^K	67 ^K	15 ^K	75 ^K	12 ^K
Πορτογαλία	3			17 ^C		44 ^B	
Ισπανία			17 ^E	20 ^C		37 ^B	
Σουηδία	58	66 ^H	45 ^H			76 ^H	14 ^H
Ηνωμένο Βασίλειο	30	53 ^J	26 ^J	26 ^J	24 ^J	25 ^J	7 ^J

Πηγές:

- A - "Eco-balances for policy-making in the domain of packaging and packaging waste" (RDC and Coopers and Lybrand) May 1997 European Commission (data from 1994/95)
- B - Glass Gazette September 1998 (FEVE, data from 1997)
- C - EEA (data from 1997)
- D - ERRA, AIM, CIAA (December 1998 Report, data from Ελλάδα: 1995/96)
- E - APEAL News October 96 (data from 1995)
- F - Γενικό πρόγραμμα πρόληψης και διαχείρισης αποβλήτων συσκευασίας – CONAI - 1999 (στοιχεία του 1998).
- G - Έκθεση της Γερμανίας για τη συσκευασία και τα απόβλητα συσκευασιών σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής 97/138/EK (στοιχεία του 1997).
- H - Έκθεση της Σουηδίας για τη συσκευασία και τα απόβλητα συσκευασιών σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής 97/138/EK (στοιχεία του 1997).
- I - Έκθεση της Φινλανδίας για τη συσκευασία και τα απόβλητα συσκευασιών σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής 97/138/EK (στοιχεία του 1997).
- J - Έκθεση του ΗΒ για τη συσκευασία και τα απόβλητα συσκευασιών σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής 97/138/EK (στοιχεία του 1997).
- K - Έκθεση της Ολλανδίας για τη συσκευασία και τα απόβλητα συσκευασιών σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής 97/138/EK (στοιχεία του 1997).
- L - Έκθεση της Αυστρίας για τη συσκευασία και τα απόβλητα συσκευασιών σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής 97/138/EK (στοιχεία του 1997).
- M - Έκθεση της Δανίας για τη συσκευασία και τα απόβλητα συσκευασιών σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής 97/138/EK (στοιχεία του 1997).
- N - Έκθεση της Γαλλίας για τη συσκευασία και τα απόβλητα συσκευασιών σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής 97/138/EK (στοιχεία του 1997).

Πίνακας III.6 Επιτευχθέντες στόχοι επαναχρησιμοποίησης διαφόρων συσκευασιών ποτών.

Πίνακας III.6: Διαθέσιμα στοιχεία επιτευχθέντων ποσοστών επαναχρησιμοποίησης [%]

Συσκευασία	Συσκευασίες μη αλκοολούχων ποτών		Συσκευασίες μπίρας		Συσκευασίες μεταλλικό ύ νερού	Συσκευασίες κρασιού		Συσκευασίες γάλακτος
Συνολική κατανάλωση ΕΕ	39 X 10 ⁹ λίτρα (1996)		30 X 10 ⁹ λίτρα* (1996)		26 X 10 ⁹ λίτρα (1997)	12 X 10 ⁹ λίτρα (1994)		37 X 10 ⁹ λίτρα (1996)
Υλικό συσκευασίας	Γυαλί	PET	Γυαλί	Μεταλ. βαρελάκια	Γυαλί και PET	Γυαλί	Βαρελ.	Γυαλί και PC
Ολική επαναχρησιμοποίηση ΕΕ	13 X 10 ⁹ λίτρα	2,2 X 10 ⁹ λίτρα	12 X 10 ⁹ λίτρα	10 X 10 ⁹ λίτρα	10 X 10 ⁹ λίτρα	2,1 X 10 ⁹ λίτρα	1,3 X 10 ⁹ λίτρα	9 X 10 ⁹ λίτρα
Αυστρία	47	8	58	32	89	83		19
Βέλγιο			53	39		9		6
Δανία	81		92	8	96	27		0
Φινλανδία	44	45	71	25	94	71	1	0
Γαλλία	3	0	14	24	2	10		0
Γερμανία	61	11	60	21	88	29		6
Ελλάδα	9	0	73	6		0		
Ιρλανδία			4	80	9	0		
Ιταλία			12	16	17	5	30	1
Λουξεμβούργο			34	52				
Ολλανδία			69	31				15
Πορτογαλία	39	0	54	30	10	50	20	0,5
Ισπανία	15	0	33	34	12	32	10	0
Σουηδία	31	29	28	13	86	55		0
Ηνωμένο Βασίλειο	3	0	3	66		0		32

Πηγή: Reuse of primary packaging (επαναχρησιμοποίηση πρώτων συσκευασιών). Τελική έκθεση (Abfallberatung Müllvermeidung & Recycling, Andreas Golding D-72074 Tübingen)

Εκτός των στοιχείων αυτών, η Φινλανδία έδωσε στην Επιτροπή τα εξής πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με την επαναχρησιμοποίηση υλικών συσκευασίας.

Υλικό	Συνολική χρήση (σε τόνους)	Επαναχρησι- μοποίηση (σε τόνους)	Ποσότητες εισα- χθείσες στην αγορά (σε τόνους)	Ποσοστό επαναχρησι- μοποίησης (%)
ΓΥΑΛΙ	378 500	328 600	49 900	87
ΠΛΑΣΤΙΚΑ	294 100	201 700	92 400	69
ΜΟΡΙΟΣΑ- ΝΙΔΕΣ	256 800	13 300	243 500	5
ΜΕΤΑΛΛΑ	239 400	206 900	32 500	86
Σύνολο	1 168 800	750 500	418 300	64

IV. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΙΘΕΜΕΝΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Επαναχρησιμοποίηση

Εξετάζοντας τα διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με τα ποσοστά επαναχρησιμοποίησης συσκευασιών στα κράτη μέλη, μπορούν να εξαχθούν τα εξής συμπεράσματα.

Κατά μέσο όρο στην ΕΕ περίπου το ένα τρίτο των συσκευασιών των μη αλκοολούχων ποτών, των μεταλλικών νερών και του κρασιού επαναχρησιμοποιούνται. Ωστόσο, τα συστήματα επαναχρησιμοποίησης λειτουργούν πολύ ευρύτερα στα βόρεια κράτη μέλη από ό,τι στα νότια. Τα υλικά συσκευασίας για τα οποία ο λόγος, σε ό,τι αφορά την επαναχρησιμοποίηση, είναι κυρίως γυαλί (όλα τα ποτά) και το PET⁸ (μεταλλικά νερά, μαλακά ποτά).

Τα υψηλότερα ποσοστά επαναχρησιμοποίησης στον τομέα των μεταλλικών νερών επιτυγχάνονται στην Αυστρία, Γερμανία, Δανία, Φινλανδία, Ολλανδία και Σουηδία, όπου η επαναχρησιμοποίηση φτάνει ή υπερβαίνει το 90% των εμφιαλωμένων όγκων (γυαλί και PET). Αντίθετα, πολύ χαμηλά ποσοστά επαναχρησιμοποίησης επιτυγχάνονται στα άλλα κράτη μέλη. Η Αυστρία, η Σουηδία και η Φινλανδία επιτυγχάνουν επίσης ποσοστά επαναχρησιμοποίησης ένα προς δύο ή δύο προς τρία στον κλάδο του κρασιού⁹, αλλά και η Γερμανία, η Δανία, η Ισπανία και η Πορτογαλία επιτυγχάνουν σημαντικά ποσοστά επαναχρησιμοποίησης.

Στον κλάδο των μη αλκοολούχων ποτών, η Αυστρία, η Γερμανία, η Σουηδία, η Φινλανδία και η Πορτογαλία επαναχρησιμοποιούν από ένα τρίτο έως δύο τρίτα των συσκευασιών γυαλιού. Η Δανία υπερβαίνει το 80% ενώ στις άλλες χώρες για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία το επίπεδο της επαναχρησιμοποίησης δεν υπερβαίνει το 10-15%. Η Φινλανδία, η Αυστρία, η Γερμανία και η Σουηδία επίσης επιτυγχάνουν αξιοσημείωτα ποσοστά επαναχρησιμοποίησης για τις συσκευασίες PET, στα μη αλκοολούχα ποτά.

Σε ό,τι αφορά τη μπίρα, οι διαφορές μεταξύ βορρά και νότου είναι λιγότερο φανερές: μόνο η Ιταλία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιρλανδία και η Γαλλία δεν φθάνουν το 20% της επαναχρησιμοποίησης, ενώ όλες οι άλλες χώρες επαναχρησιμοποιούν μεταξύ 30% και 50% (Σουηδία, Ισπανία) ή ακόμη περισσότερο 70% για τις συσκευασίες, με τη Δανία και την Ολλανδία να φτάνουν σε αιχμές 100%.

Τελικά, στο Ηνωμένο Βασίλειο, στην Αυστρία και την Ολλανδία και σε κάπως μικρότερο βαθμό στο Βέλγιο και στη Γερμανία λειτουργούν συστήματα επαναχρησιμοποίησης στον κλάδο του γάλακτος.

Αν και στην οδηγία 94/62/EK δεν τίθενται κάποιοι ειδικοί ποσοτικοί στόχοι για την επαναχρησιμοποίηση της συσκευασίας, η επαναχρησιμοποίηση είναι όπως αναφέρεται στο άρθρο 1(2) της οδηγίας, ουσιώδης αρχή για τη διαχείριση των συσκευασιών. Στο άρθρο 5 της οδηγίας ενθαρρύνεται η σύσταση συστημάτων επαναχρησιμοποίησης των συσκευασιών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν και πάλι κατά τρόπο περιβαλλοντικά ωφέλιμο, σε συμμόρφωση με τη Συνθήκη. Επιπλέον, στο άρθρο 3(5) της οδηγίας αναφέρεται ότι οι συσκευασίες που μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν δεν πρέπει να θεωρούνται ως απόβλητα μέχρις ότου παύσουν να επαναχρησιμοποιούνται.

⁸ PET = Τερεφθαλικό πολυαιθυλένιο

⁹ Τα νούμερα αυτά αναφέρονται στο έτος 1994, επομένως πρέπει να λαμβάνονται υπόψη με κάποια επιφύλαξη.

Ανακύκλωση

Το συμπέρασμα που μπορεί να διατυπωθεί από τα διαθέσιμα στοιχεία (βλ. πίνακες III.2 και III.3) είναι ότι οι στόχοι που ετέθησαν το 1994 για την ανακύκλωση στην οδηγία περί συσκευασιών μπορούν να επιτευχθούν. Ο γενικός στόχος της ανακύκλωσης 25% έχει ήδη επιτευχθεί τέσσερα χρόνια πριν από την επιβαλλόμενη ημερομηνία συμμόρφωσης – από όλα τα κράτη μέλη τα οποία έπρεπε να συμμορφωθούν με τον στόχο αυτόν. Η Ιρλανδία, η Πορτογαλία και η Ελλάδα επωφελούνται από την ρήτρα που προβλέπονταν στο άρθρο 6(5) της οδηγίας, με την οποία επιτρέπονταν χαμηλότεροι προς επίτευξη στόχοι, ή ίδιοι στόχοι αλλά σε μεταγενέστερη ημερομηνία. Η Ελλάδα και η Ιρλανδία έχουν ήδη επιτύχει στόχους ανακύκλωσης 25 και 18% αντίστοιχα.

Ο μέγιστος στόχος ανακύκλωσης 45% έχει ήδη ξεπεραστεί από την Αυστρία, το Βέλγιο και την Ολλανδία, οι οποίες έχουν στην πράξη εφαρμόσει το άρθρο 6(6) αν και οι διαθέσιμες στατιστικές φαίνεται να δείχνουν ότι το ίδιο έχουν επιτύχει η Σουηδία και η Γερμανία, οι οποίες δεν εφαρμόσαν τις διατάξεις του άρθρου 6(6) μέχρι τώρα. Η Δανία και η Φινλανδία δεν βρίσκονται μακριά από τον μέγιστο στόχο ανακύκλωσης, ενώ η Ιταλία, το Λουξεμβούργο και το Ηνωμένο Βασίλειο έχουν φθάσει ποσοστά ανακύκλωσης πάνω από τον ελάχιστο στόχο της οδηγίας, αν και όχι κατά σημαντικό τρόπο.

Σε ό,τι αφορά τον ελάχιστο στόχο ανακύκλωσης του 15% ανά υλικό, όπου υπάρχουν στατιστικές, δείχνουν ότι το νούμερο αυτό έχει κατά πολύ ξεπεραστεί από την πλειονότητα των κρατών μελών (βλ. πίνακες III.2 και III.5). Το ποσοστό ανακύκλωσης για χάλυβα και αλουμίνιο υπερβαίνει κατά πολύ το 50% στις βόρειες χώρες. Οι νότιες χώρες έχουν καθυστερήσει, αν και η ανακύκλωση ακολουθεί και σε αυτές τις χώρες ανοδική πορεία.

Το γυαλί και το χαρτί είναι υλικά στα οποία τα στοιχεία δείχνουν τις πιο χαμηλές γεωγραφικές διαφορές. Τα ποσοστά ανακύκλωσης γυαλιού βρίσκονται μεταξύ 70% και 90% στην Αυστρία, Γερμανία, Βέλγιο, Ολλανδία και Σουηδία. Η Γαλλία, η Ιταλία, η Φινλανδία, η Πορτογαλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ισπανία και η Ελλάδα ανακυκλώνουν επίσης περισσότερο από το 25%, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις πλησιάζουν και το 50%. Τα νούμερα αυτά επιβεβαιώνονται επίσης από τις στατιστικές που δημοσίευσε η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Συσκευαστών Γυαλιού. Για το χαρτί, υψηλά επίπεδα ανακύκλωσης δεν παρατηρούνται μόνο σε χώρες οι οποίες έχουν μεγάλη παράδοση ανακύκλωσης αλλά και σε άλλες χώρες, όπως το Λουξεμβούργο και η Ιταλία.

Το μόνο υλικό για το οποίο το ποσοστό ανακύκλωσης είναι ακόμη, σε ορισμένες χώρες, κάτω από το ύψος που τίθεται στην οδηγία, είναι τα πλαστικά. Το ποσοστό ανακύκλωσης 15% για τα πλαστικά ξεπεράστηκε από τη Γερμανία (45% συμπεριλαμβανομένης και της αποκαλούμενης «ανακύκλωσης feed stock – χημική ανακύκλωση») και την Αυστρία (20%). Όμως, η Ολλανδία, η Ιταλία, η Σουηδία και η Φινλανδία βρίσκονται τέσσερα χρόνια μπροστά από την ημερομηνία επίτευξης του στόχου, δηλαδή τις 30 Ιουνίου 2001 – όχι μακριά δηλαδή από το ποσοστό αυτό.

Η Επιτροπή δεν έχει στοιχεία για την ανακύκλωση συνθέτων υλικών, όπως χαρτόνια χυμών και γάλακτος, για τα περισσότερα από τα κράτη μέλη. Η ανακύκλωση χαρτονιών από ποτά συχνά εμπεριέχεται στα στοιχεία που αφορούν την ανακύκλωση χαρτιού και χαρτονιού, αν και η σύνθετη συσκευασία ποτών δεν μπορεί προφανώς να θεωρείται ως συσκευασία χαρτιού.

Ανάκτηση

Ο μίνιμουμ στόχος 50% έχει ήδη επιτευχθεί από τα περισσότερα κράτη μέλη τα οποία έπρεπε να συμμορφωθούν με τον στόχο αυτόν μέχρι τον Ιούνιο του 2001.

Ο μέγιστος στόχος ανάκτησης του 65% ξεπεράστηκε από την Αυστρία, το Βέλγιο, τη Δανία και την Ολλανδία. Επιπλέον, τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι η Σουηδία, η Γερμανία και η Δανία μπορούν επίσης να υποχρεωθούν να εφαρμόσουν το άρθρο 6(6) της οδηγίας, σε ό,τι αφορά το επιτευχθέν ποσοστό ανάκτησης. Η Γερμανία και η Σουηδία δεν βρίσκονται μακριά από τον μέγιστο στόχο ανάκτησης, ενώ η Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο δεν ήταν σε θέση να φθάσουν το ελάχιστο ποσοστό ανάκτησης του 50% αν και δηλώνουν σημαντικά ποσοστά ανακύκλωσης.